

ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ

- Безбедност на интернету -

“ТРИШУТ
РАЗМИСЛИ
ЈЕДНОМ ЕНТЕР”

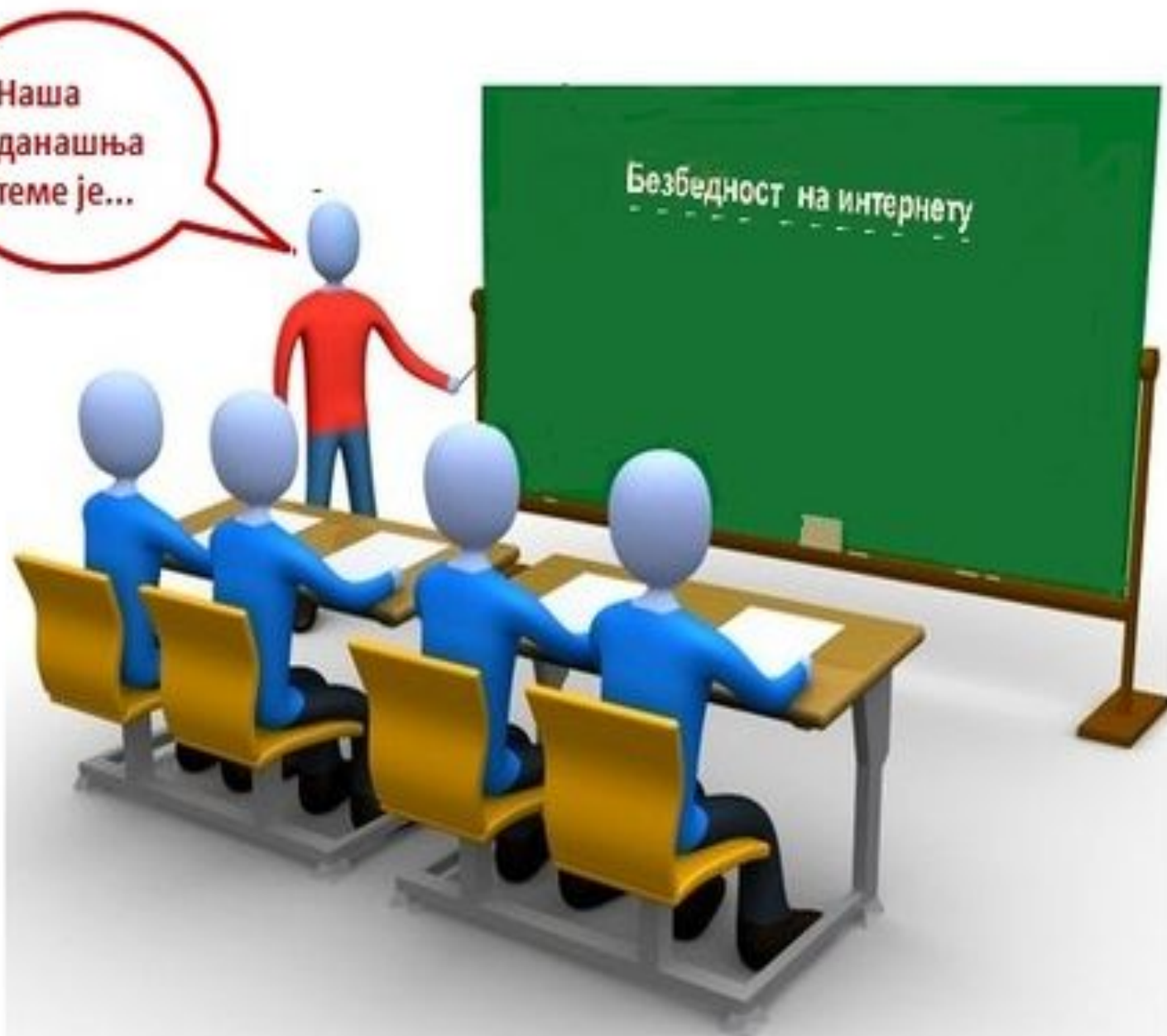
Тања Маринковић, психолог
Маја Тењи, педагог

<http://internetbezbednost.weebly.com/>

БЕЗБЕДНОСТ НА ИНТЕРНЕТУ

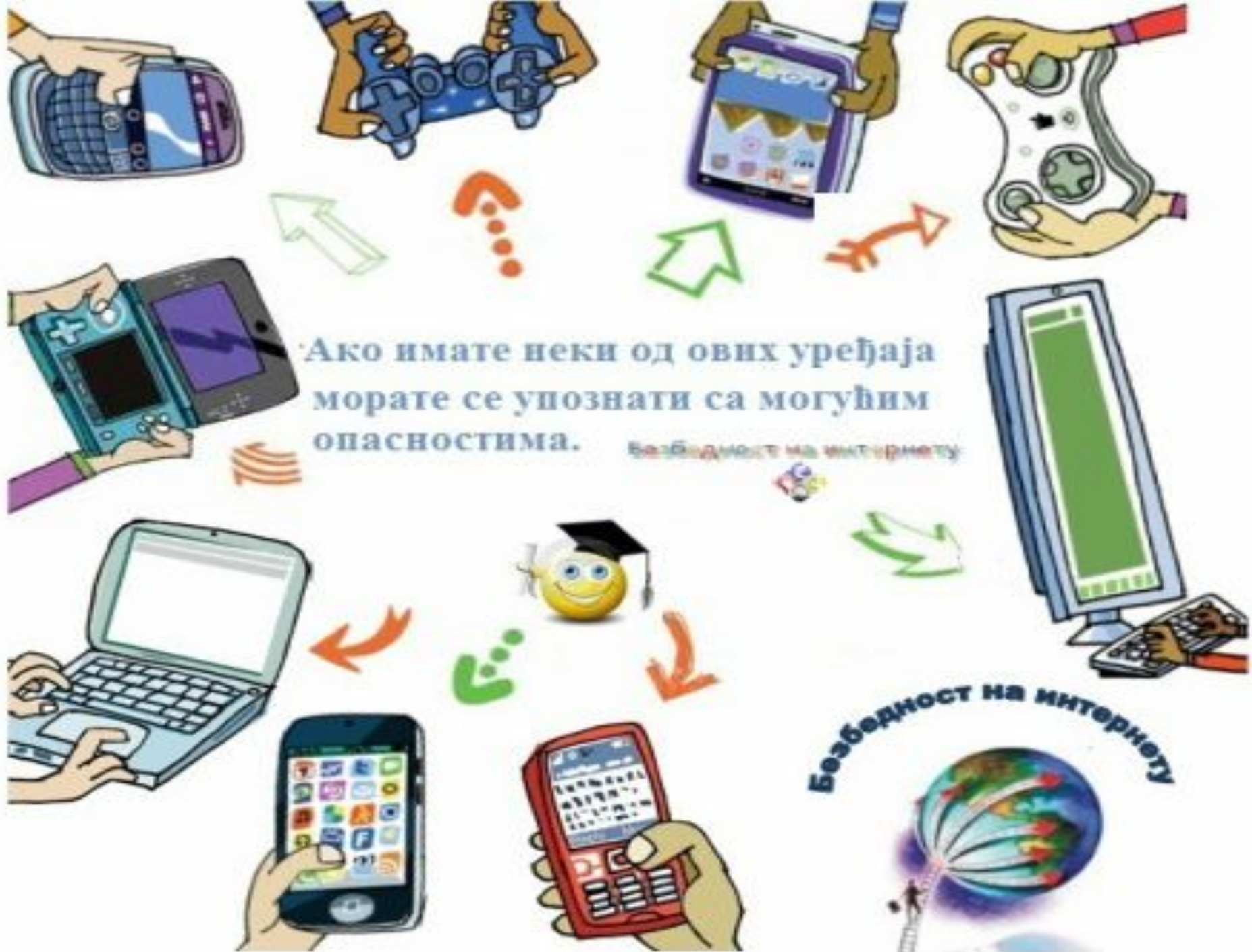
Наша
данашња
теме је...

Безбедност на интернету

ВАЖНО ЈЕ ДА ЗНАТЕ!

- које су то активности које могу да вас доведу у нежељену ситуацију или положај и да вам угрозе безбедност
- које су потенцијалне последице ваших активности на интернету

Ако имате неки од ових уређаја морате се упознати са могућим опасностима.

Безбедност на интернету

Безбедност на интернету

АКО СЕ НЕОПРЕЗНО ПОНАШАМО НА ИНТЕРНЕТУ МОЖЕ БИТИ УГРОЖЕНА:

- наша приватност
- приватност драгих и блиских особа
- углед
- достојанство
- лична безбедност
- безбедност наше породице
- онеспособљен наш рачунар ...

✓ ЗАШТИТИ СЕБЕ

- Штити своју приватност на Интернету – немој да одајеш превише информација. То не значи да треба да дајеш лажне податке о себи. Користи своје име или надимак (*nickname*), никако пуно име и презиме.
- На Интернету има и злонамерних људи који се лажно представљају. **Чувај их се!**
- Немој веровати свим информацијама које пронађеш.
- Никада НИКОМЕ немој откривати своју лозинку (*Password*). Са тим упознај само своје родитеље!
- Користи “јаке” лозинке које се не могу лако “провалити” (комбинацију малих и великих слова и бројева).
- Имај на уму да све што напишеш и објавиш на Интернету постаје јавно и доступно великом броју људи и више не можеш контролисати како ће други искористити твоје податке.
- Интернет користи одговорно и понашај се као да си на јавном месту, јер на Интернету важе идентична правила као у стварном животу.

✓ ЗАШТИТИ РАЧУНАР

- Увек на свом рачунару покрени заштитни антивирус програм и побрини се да увек буде функционалан. Ако ово не умеш сам, обрати се за помоћ некој одраслој особи.
- Никад немој да кликнеш на искачуће прозорчиће. Најбезбедније је да их затвориш кликом на знак „X“ у горњем десном углу. Никада не знаш шта ће програм урадити, чак и ако кликнеш на дугме „Не“.
- Никад не „скидај“ садржаје са Интернета са непроверених сајтова. Неки сајтови садрже вирусе који могу оштетити твој рачунар и довести те у опасност.
- Увек скенирај антивирус програмом документе које добијеш путем интернета пре него што их отвориш.
- Не отварај имејлове које добијеш од људи које не познајеш. **Обриши их!**
- Уколико сумњаш да је твој рачунар заражен вирусом, кажи родитељима.

Заштита лозинки

Користите дугачке лозинке које се састоје од бројева, слова и симбола

Подесите опције за опоравак лозинке и ажурирајте их.

Чувајте лозинке на скривеном месту које није лако уочљиво

Користите јединствену лозинку за сваки важан налог.

СТРИП О БЕЗБЕДНОСТИ НА ИНТЕРНЕТУ

ПРАВИЛА ПОНАШАЊА НА ИНТЕРНЕТУ

Не упуштајте се у самосталне акције, већ се у случају кршења закона обратите полицији, а за кршење правила пристојног понашања обратите се администраторима.

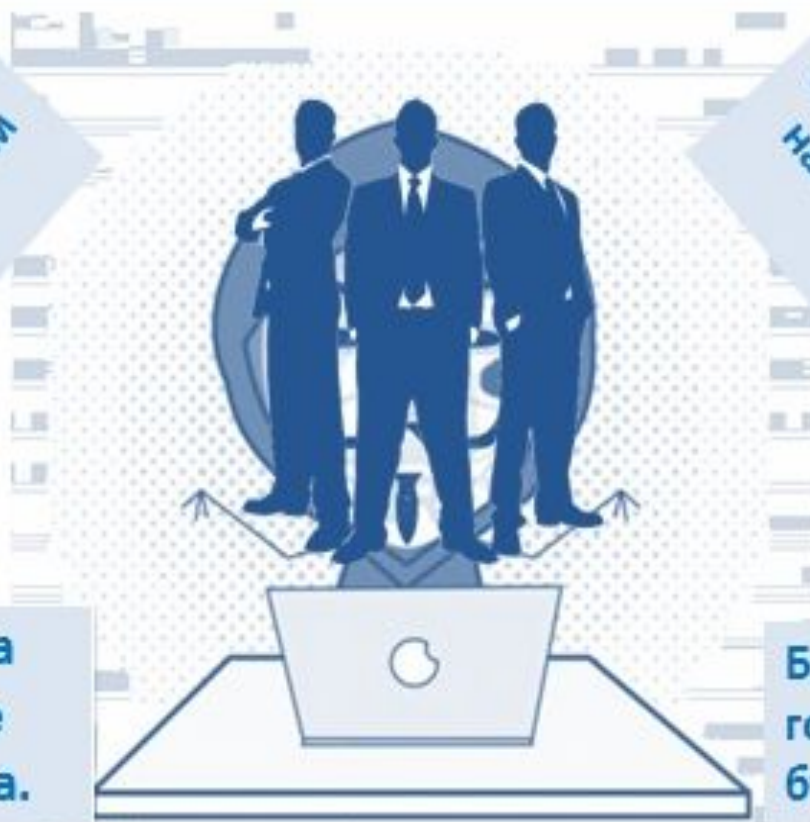
Не чините ништа што је противзаконито или што је у супротности с моралним нормама.

При цитирању или преузимању текстова увек наведите и њихов извор или аутора.

Не чините другима оно што не желите да други чине вама.

Било да сте домаћин или гост неког Веб-места, будите пристојни.

Правила понашања на интернету слична су онима у свакодневном животу, а разни облици агресивног, увредљивог понашања и повреде приватности никако нису дозвољени.

- Промена или крађа лозинки;
- Слање вируса;
- Исмевање у онлајн причаоницама и на интернет форумима, непримерено коментарисање туђих слика, порука на профилима, блоговима;
- Игнорисање, искључивање (нпр. Из група на друштвеним мрежама), подстицање мржње (по различитим основама) и др.

- Постављање узнемирујућих, увредљивих или претећих порука, слика или видео-снимака на туђе профиле или слање тих материјала СМС-ом, инстант порукама, имејлом, остављање на чету;
- Снимање и дељење слика, порука и материјала непристојног садржаја
- Узнемиравање телефонским позивима;
- Лажно представљање, коришћење туђег идентитета, креирање профила на друштвеним мрежама на туђе име;
- Недозвољено саопштавање туђих приватних информација, објављивање лажних оптужби или гласина о другој особи на профилима друштвених мрежа, блоговима, итд.

ПОЖЕЉНО ЈЕ ПРЕДУЗЕТИ СЛЕДЕЋЕ КОРАКЕ:

- 1. Не одговарај на насилне, претеће, сумњиве поруке, телефонске позиве.**
- 2. Не бриши поруке или слике, јер могу послужити као доказ.**
- 3. Контактирај интернет провајдера и пријави му насиље.**
- 4. Обрати се родитељима и одраслима у школи и информиши их о томе шта се догодило.**

Пријави насиље на број 19833!

ИДЕНТИТЕТ НА ИНТЕРНЕТУ?

- **ИДЕНТИТЕТ (ко сам ја?)** – скуп особина (позитивних и негативних) које нас одређују као особу
- **ИНТЕРНЕТ ИДЕНТИТЕТ** - Наше представљање на интернету и слика коју остављамо о себи се огледа кроз наш профил, фотографије које делимо, коментаре које остављамо, групе којима се придружујемо, пријатеље које прихватамо, видео записе које делимо, активности које пратимо и у којима учествујемо...

Ваш идентитет и слика коју градите о себи на интернету су драгоцени!

Запамтите: На интернету нема опције "undo". У највећем броју случајева шта сте урадили, урадили сте. Уколико, на пример, објавите своју фотографију на некој од друштвених мрежа, нећете моћи да контролишете начин на који се она даље користи, копира или архивира. Ако сте се придружили некој групи, ако остављате коментаре, делите садржаје ви изражавате своје ставове, мишљења и показујете ко сте и какви сте!

Спречите крађу идентитета

Чувајте се порука или сајтова на којима се од вас траже лични подаци.

Чувајте се порука које вас преусмеравају на непознате веб-странице.

Немојте да одговарате на сумњиве поруке е-поште и тренутне поруке.

Да ли пазите на свој он-лајн имиџ?

Можда вам се чини да ово није важно, али запамтите –
ИНТЕРНЕТ НЕ ЗАБОРАВЉА!

- Размислите ко све може да види ваше активности на интернету и какву слику о себи стварате својим активностима.
- Како ћемо се представити и шта ћемо приказати зависи од нас самих.
- Када правите свој профил и стављате своју фотографију, запитајте се како бисте се осећали да ту слику видите у дневним новинама или да је у истом тренутку гледају ваши родитељи, наставници, тренери, будући послодавци...
- Клевете и говор мржње на интернету су кривично дело.

Чему заправо служе друштвене мреже?

Друштвене мреже могу бити добра ствар уколико се користе за размену информација, знања, идеја - домаћи задаци и слично). С друге стране, све је већи број злоупотреба друштвених мрежа (узнемиравање, вређање, омаловажавање).

Зато је важно да знамо како треба да се понашамо на друштвеним мрежама. Издвојићемо нека правила која се чине веома важним:

1. Не прихватајте свакога за пријатеља- није важан број виртуелних другара, него правих и стварних
2. Уколико добијете поруку „непристојне, узнемиравајуће“ садржине, одмах је пријавите родитељима, или наставнику (ово никако не прећуткујте).
3. Немојте писати непримерене поруке, ни објаве. То ствара лошу слику о вама, а касније ће вам бити жао. Ово се нарочито односи на коришћење ружних речи, увреда, псовки.
4. Када објавиш видео или фотографију, знај да то види цео свет. Никада не знаш ко то све може да види. Зато постави само оне снимке или слике које би твоји родитељи одобрили.
5. Немој да кријеш од родитеља шта радиш на друштвеним мрежама, јер су они ту да те заштите.
6. Игнориши сваки вид некултурног и непристојног понашања и обраћања – боље никакав коментар него коментар који је никакав.
7. Поштуј приватност, како своју, тако и туђу.
8. Имај на уму- све што је илегално у реалном животу, илегално је и на интернету.
9. Златно правило 3 П : прочитај, промисли, постави.
10. Не вређај, не псуј, не омаловажавај, не нападај, не прави лажне профиле – велико НЕ насиљу.

Nacionalni kontakt centar za bezbednost dece na internetu

- 19833
- bit@mtt.gov.rs
- www.pametnoibezbedno.gov.rs
- PAMETNO&BEZBEDNO
- #pametnoibezbedno
- PAMETNO&BEZBEDNO

Ukoliko naiđeš na
cyberbullying:

Ne ignoriši!

Ne deli sa drugima!

Slikaj ekran!

POZOVI 19833!

Republika Srbija

Ministarstvo trgovine, turizma i
telekomunikacija

Мало занимљивости...

Nije dobro pisati velikim slovima, to se smatra vikanjem.

Ne šalji velike količine podataka ljudima koji ih od vas nisu zatražili.

Ako se želimo našaliti koristimo "smajlice" kako bi nas ljudi lakše shvatili.

Nikad nemoj vrijeđati zbog nacionalne, rasne ili vjerske pripadnosti.

Poruke pišite u prijateljskom tonu.

Nikad ne psuj i ne vrijeđaj osobe s kojima komuniciraš putem chata, Facebooka..

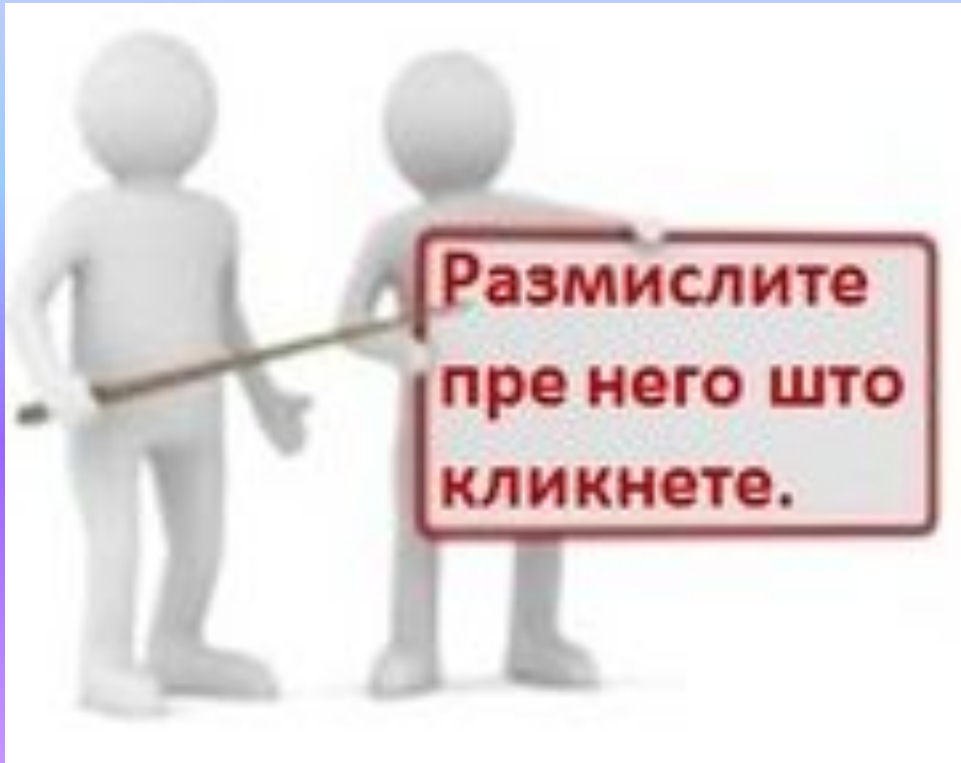
Nikad, ali nikad se ne predstavljaš kao netko drugi!

Slanje lanaca sreće i poruka koje obećavaju laku i brzu zaradu nije pristojno.

Poštuj vlasnička prava.

Internet
bonton

“ТРИПУТ РАЗМИСЛИ - ЈЕДНОМ ЕНТЕР”

**Хвала на пажњи!
педагошко-психолошка служба твоје школе**